

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 2, 01108 Vilnius, tel. + 370 5 236 2444, faksas + 370 5 236 2626

El. p. urm@urm.lt, <http://www.urm.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188613242

Nr.

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2022 M. GEGUŽĖS 25 D. NUTARIMO NR. 535 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TARPTAUTINIŲ SANKCIJŲ ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2003 M. LAPKRIČIO 12 D. NUTARIMO NR. 1407 „DĖL JURIDINIŲ ASMENŲ REGISTRO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTŲ TEIKIMO

Užsienio reikalų ministerija teikia po 2024 m. gegužės 21 d. Tarpinstitucinio pasitarimo patikslintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gegužės 25 d. nutarimo Nr. 535 „Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo įgyvendinimo“ (toliau – nutarimas Nr. 535) pakeitimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimo Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – nutarimas Nr. 1407) pakeitimo projektus (toliau kartu – Nutarimų projektai).

Vyriausybės 2022 m. gegužės 25 d. nutarimo Nr. 535 „Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo projektu (toliau – projektas Nr. 1) siekiama pakeisti nutarimu Nr. 535 patvirtintą Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijų, kuriomis nustatomos tikslinės finansinės sankcijos terorizmo ir teroristų finansavimo bei masinio naikinimo ginklo platinimo ir finansavimo srityse, įgyvendinimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas), jį išdėstant nauja redakcija. Taip pat projektu Nr. 1 siekiama patikslinti kai kurias Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašo, patvirtinto nutarimu Nr. 535, nuostatas.

Aprašo pakeitimo projektas parengtas siekiant atitikti tarptautinės Finansinių veiksmų darbo grupės (angl. *Financial Action Task Force*; FATF) rekomendacijas dėl Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos (toliau – JT ST) rezoliucijų, skirtų terorizmo ir terorizmo finansavimo prevencijai ir užkardymui, įgyvendinimo bei įgyvendinti Europos Tarybos kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu priemonių įvertinimo ekspertų komiteto (MONEYVAL) reikalavimus.

FATF 6-oji rekomendacija taikoma visoms dabartinėms ir būsimoms rezoliucijoms, kurios pakeis JT ST rezoliuciją 1267 (1999), ir visoms būsimoms JT ST rezoliucijoms, kuriomis nustatomos tikslinės finansinės sankcijos už teroristų finansavimą. FATF 7-ojoje rekomendacijoje nurodoma, kad šalys turi taikyti tikslines finansines sankcijas laikydamosi JT ST rezoliucijų, pagal

kurias šalys privalo nedelsdamos įšaldyti lėšas ar kitą turtą ir užtikrinti, kad lėšos ir kitas turtas nebūtų teikiami ar naudojami masinio naikinimo ginklų platinimui finansuoti.

Pabrėžtina, kad Lietuvos Respublika, kaip ir kitos Jungtinių Tautų valstybės narės, privalo tiesiogiai įgyvendinti minėtasias JT ST rezoliucijas. Įgyvendinimo priemonės gali būti teisinės arba administracinės.

2023 m. gruodžio 13–16 dienomis MONEYVAL plenarinės sesijos metu buvo svarstyta Lietuvos pažangos įgyvendinant FATF rekomendacijas ataskaita. Svarstymo metu buvo atkreiptas dėmesys į nepašalintus atitikties trūkumus ir buvo nurodyta imtis priemonių situacijai ištaisyti. Lietuva įpareigota kitoje MONEYVAL plenarinėje sesijoje, vyksiančioje 2024 m. gegužės 21–24 d., žodžiu atsiskaityti apie pažangą, pasiektą įgyvendinant R6 rekomendaciją, o MONEYVAL plenarinėje sesijoje, vyksiančioje 2024 m. gruodžio mėnesį, pateikti rašytinę pažangos ataskaitą.

Aprašo pakeitimo projektu siekiama:

- papildyti ir aiškiau reglamentuoti siūlymų įtraukti fizinius ar juridinius asmenis, grupes ir organizacijas į JT ST rezoliucijomis, kuriomis nustatomos tikslinės finansinės sankcijos terorizmo ir teroristų finansavimo bei masinio naikinimo ginklo platinimo ir finansavimo srityse, ar į Saugumo Tarybos komitetų, įsteigtų pagal JT ST rezoliucijas, patvirtintus tikslinių finansinių sankcijų sąrašus, teikimo, taip pat išbraukimo iš šių sąrašų, tvarką;

- naujai reglamentuoti, kad Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba), atsižvelgdama į JT ST rezoliucijoje 1373 (2001) (su pakeitimais) nurodytus kriterijus, sudaro su teroristiniais veiksmais susijusių fizinių ar juridinių asmenų, grupių ir organizacijų, kurių lėšos ir kitas finansinis turtas turi būti įšaldyti, sąrašą;

- nustatyti, kad išvadas dėl siūlytinių įtraukti ar įtrauktinų į sąrašus asmenų, grupių ir organizacijų teikia Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos koordinavimo komisija, sudaryta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 740 „Dėl Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos koordinavimo komisijos sudarymo“;

- papildomai reglamentuoti tikslinių finansinių sankcijų terorizmo ir teroristų finansavimo bei masinio naikinimo ginklo platinimo ir finansavimo srityse (toliau – tikslinės finansinės sankcijos) įgyvendinimo užtikrinimo tvarką, – nurodyti, ką apima tikslinės finansinės sankcijos, kokių veiksmų privalo imtis tikslinės finansinės sankcijas įgyvendinantys subjektai, kokiais atvejais tikslinės finansinės sankcijos gali būti netaikomos.

Projektu Nr. 1 kartu keičiamas nutarimu Nr. 535 patvirtintas Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašas. Pastebėtina, kad šiuo aprašu prieš beveik dvejus metus buvo reglamentuota visiškai nauja tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarka ir institucinė struktūra ir aprašas iki šiol nebuvo tikslintas. Per pastaruosius dvejus teisės akto galiojimo metus kilo interpretavimo klausimų, pastebėta reglamentavimo netikslumų. Be to, tarptautinis ir Europos Sąjungos reglamentavimas, kuriuo iš esmės yra pagrįstas tarptautinių sankcijų nustatymo ir įgyvendinimo Lietuvoje mechanizmas, pastaruosius kelerius metus nuolat kito, dažnai keičiasi tarptautinių sankcijų, nustatomų Europos Sąjungos ir kitais tarptautiniais dokumentais, apimtis. Atsižvelgiant į tai ir siekiant teisinio aiškumo bei vienodo interpretavimo, projektu Nr. 1 tikslinamos šios su finansinių sankcijų įgyvendinimu susijusios Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo tvarkos aprašo nuostatos:

- keičiamas IV skyrius, kuriame nustatoma individualių finansinių sankcijų (apribojimų disponuoti lėšomis ir ekonominiais ištekliais) ir draudimo atvykti į Lietuvos Respubliką įgyvendinimo užtikrinimo tvarka;

- atsižvelgus į tarptautines sankcijas nustatančių ES teisės aktų reikalavimus patikslinama, kad fiziniai ir juridiniai asmenys, gavę informacijos apie lėšas ir ekonominius išteklius, kurie turėjo būti įšaldyti įpareigotų tai padaryti fizinių ir juridinių asmenų, apie tai informuotų Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybą;

- tikslinamos nuostatos, susijusios su atvejais, kai subjektas, kuriam taikomos sankcijos, siekia pakeisti duomenis apie save valstybės registruose ar valstybės informacinėse sistemose, – tokiais atvejais Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, koordinuojanti, prižiūrinti ir užtikrinanti finansinių sankcijų (apribojimų disponuoti lėšomis ir ekonominiais ištekliais) įgyvendinimą Lietuvos Respublikoje pagal Tarptautinių sankcijų įstatymo 11 straipsnio 4 dalį, įvertins, ar duomenų pakeitimas neprieštarauja tarptautinėms finansinėms sankcijoms Lietuvoje;

- atsižvelgus į Tarptautinių sankcijų įstatymo 8 straipsnyje reglamentuotą laikinojo administratoriaus ir juridinio asmens, kuriam paskirtas laikinasis administratorius, veikimo mechanizmą, siekiant teisinio aiškumo, patikslinamos nuostatos, susijusios su juridinio asmens, kuriam yra paskirtas laikinasis administratorius, statuso viešinimu. Pažymėtina, kad vadovaujantis Europos Sąjungos sankcijas nustatančiais Europos Sąjungos teisės aktais bei Europos Komisijos išaiškinimais dėl laikinojo administratoriaus paskyrimo (užkardos sukūrimo), laikinojo administratoriaus paskyrimas su sankcionuotu asmeniu susijusiam (jo valdomam arba kontroliuojamam) juridiniam asmeniui sudaro galimybes tokiam asmeniui toliau vykdyti veiklą, užkertant kelią rizikai, kad dėl tokios veiklos naudą gaus sankcionuotas asmuo, bet nepanaikina šių sąsajų.

Taip pat tikslinamos kai kurios nuostatos, kuriose aptikta techninio pobūdžio klaidų.

Atsižvelgiant į tai, kad pakeitus Aprašo nuostatas bus nustatomi papildomi įrašai valstybės registruose ar valstybės informacinėse sistemose, kartu teikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimo Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo projektas, kuriuo patikslinama, kokius duomenis apie juridinį asmenį gali gauti kiekvienas asmuo, – papildomai nurodoma, kad galima gauti duomenis apie paskirtą laikinąjį administratorių pagal Tarptautinių sankcijų įstatymą, o duomenis apie taikomas tarptautines sankcijas galima gauti tais atvejais, jei laikinojo administratoriaus pagal Tarptautinių sankcijų įstatymą nėra paskirta.

Nutarimų projektais tiesiogiai neįgyvendinamos Vyriausybės programos nuostatos, apie šiuos projektus nereikia pranešti Europos Komisijai, Nutarimų projektai neperkelia ir neįgyvendina ES teisės, naujų terminų neįtvirtinama.

Priėmus Nutarimų projektus, turės būti pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. liepos 11 d. nutarimas Nr. 740 „Dėl Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos koordinavimo komisijos sudarymo“.

Su visuomene konsultuotasi Nutarimų projektus paskelbiant Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimų projektai suderinti su suinteresuotomis institucijomis, projektams buvo pritarta (juos atitinkamai patikslinus pagal institucijų ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas) 2024 m. gegužės 21 d. Tarpinstituciniame pasitarime.

Nutarimų projektams įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos 4 punktu, Nutarimų projektuose numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Atsižvelgdami į tai, kad kita Europos Tarybos Kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu priemonių įvertinimo ekspertų komiteto (MONEYVAL) plenarinė sesija planuojama 2023 m. gegužės mėn. pabaigoje, prašome projektą įtraukti į artimiausio Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdžio darbotvarkę.

Nutarimų projektus parengė Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Sankcijų grupės (vadovė Renata Jasilionytė, tel. + 370 706 52627) patarėja Agnė Sakalauskaitė (tel. + 370 706 52811, el. p. agne.sakalauskaite@urm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos 2022 m. gegužės 25 d. nutarimo Nr. 535 „Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo projektas, 10 lapų.

2. Lietuvos Respublikos 2022 m. gegužės 25 d. nutarimo Nr. 535 „Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo projekto lyginamasis variantas, 10 lapų.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimo Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo projektas, 1 lapas.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimo Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

5. Derinimo pažyma, 1 lapas.

Užsienio reikalų ministras

Gabrielius Landsbergis

Agnė Sakalauskaitė, + 370 5 236 2811, agne.sakalauskaite@urm.lt